

MOSSAKOWSKI Tadeusz

Władysław Tadeusz Mossakowski
1915-1944 ps. „Jastrzębiec”

Urodzony 25 grudnia 1915 w Oksinie pod Mińskiem
jako syn Władysława - Anstarego ziemianina,
ziemi płockiej i Zofii Gosielkiej.

„Jastrzębiec” uczęszcza do gimnazjum w Płocku,
zdaje maturę w 1934 r i wstępuje do Szkoły Pod-
chorążych Piechoty w Ostrow - Komorowo. Koniec
ję w 1937 r w stopniu podporucznika Turky
stały z przydziałem do 86 p.p. we Wresznie. Jest
dowódcą plutonu w szkolnej kompanii. Wyróżnia
się wyszkoleniem, zdolnościami organizatorskimi
i poczuciem dyscypliny, to też w sierpniu 1939 r
zostaje dowódcą 2 kompanii samodzielnego
batalionu C.K.M. w 17 Sywiji Piechoty.

W kompanii 1939 r walcy nad Psurą. Za
odwagę, inicjatywę na polu walki zostaje
odznaczony srebrnym Krzyżem Virtuti Militari
przez dowódcę 17 Sywiji Piechoty płk. Mieczys-
ława Mozdymierca. W honorowej formie bitwy
Kutnowskiej trafia do niewoli i przebywa w
obozisku II Woldenberg szkod 21 czerwca 1943 r

niech w samochodzie ciężarowym pod sterami
bielony. Wymyka się z zorganizowanej obławy
i w krótkim czasie melduje się na punkcie kon-
taktowym A.K. w Warszawie. Za brawurę,
niechęć z nieudli zostaje poraz drugi odme-
czony srebrnym Krzyżem Wirtuti Militari przez
Komendanta A.K.

Po aklimatyzacji i przekoleniu oraz zapre-
szeniu otrzymuje przydział do Konspiracyjnej
podchorążówki jako instruktor walki piechoty.

W połowie lutego 1944 zostaje oddelegowa-
ny do Okręgu śląskiego A.K., dohód-
zierny w grupie kapitana Tomasa Łana,
umundurowany jako oddział Todta. ~~Ta~~
jest skierowany do Zgrupowania Średniemi-
ńskiego, dowodzonego przez mjr Macieja Kalenki-
wicza - „Kotwicę” i objmuje dowództwo nad
oddziałem „Bohdanki” zolotcha VIII batalionu
77 pp. A.K. liczącym około 120 żołnierzy dość dobrze
umundurowanych.

„Jastrzębie” z miejsca przystępuje do intensywnego
kolejnego szkolenia swojej kompanii. Z pamięci
odtworzone regulamin walki piechoty. Szkolenie
prowadzi w celu kumulacji strzeleństw i
bojowym ~~w~~ z wypadami na ludy brzo

ciemna, gdzie w ramach rychłych nocnych marzów stała się polych z wrogiem. Pod jego dowództwem i przy przyjętych metodach szkolenia następuje nie tylko konsolidacja i zdyscyplinowanie oddziału, ale także przygotowanie oddziału do bojowych zadań zamierzonej akcji "Burza". Zdobywanie broni z napływem oświatników poznało "Jastrzębiec" już w końcu marca na powiększenie oddziału do stanu batalionu o 3 kompaniach, co zostało zatwierdzone przez dowódcę ^{Gr. Kotłowiec} ~~Gr. Kotłowiec~~ ^{Gr. Kotłowiec}

Z uciążliwych walk stoczonych przez "Jastrzębiec" i jego batalion to wypad w kwietniu na miejscowości Pieculi ze ciemnym przeciw oddziałom "RONA" (Ruska Ośrodkowa Armia) zakończony zdobyciem broni a także zwycięską akcją na nadniemieckiej miejscowości Proszówce z hute silne "Ciemen" przy roju Stougródka Lida z zatogę niemiecką silnie umocnioną bunkrami. Zdobyto ją, utrzymując przez kilka dni i zdobywając dwie ilości broni i wyposażenie materialnego.

"Jastrzębiec" konny miał ^{walki} ~~bojowy~~ o niepodległość. To się stało próbą zdobycia miasteczka Wsielub odległego o 12 km na północ od Stougródka z silną zatogę niemiecką, umocnioną bunkrami w miejscowej szkole i zabudowaniach dworu królewskiego ~~O'Rourke~~ O'Rourke. Na skutek czynności uart i rontów nieprzyjaciela i innych niesprzyjających

-4 nocne
ochotniczo zashoczenie (nie udeje się w ualce ognio-
wej grime „Jastrebice” i drugi oficer ppor „gaston”
(Lerek Kowalski) a wielu żołnierzy odnosi rany.
Bohaterstwo ich śmierci upamiętnia tablica w brzoie
poiszczone 20 września 1992r w Nowogródzkiej Fara
miejsca chęta Adama elichiewicz.

Źródła

Opisane
Języ Praszowski

1. Pismne relacje

por. Tadeusz Dobnicki „Janina”
oficera patronu i dowódcy w zot.

2. Cykl reportaży C. Chlebowskiego

o „Bohdance” - Kierunki nr 47 z dn. 22. XI 87 - nr 3 z dn.
17. I 88

3. Janina Prandic-Sileska

„Nowogródzka w Walce” 1940-1945

Oficyna Poetów i Molary Londyn 1976

4. Jan Erdmann „Droga do Ostrej Bramy”

PWN - Warszawa 1990r.